

OPOZORILO: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače!

P R A V I L N I K
o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu
(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)*

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejši program sodniškega pripravništva (v nadaljnjem besedilu: program), obvezne oblike izobraževanja oseb, ki neposredno pristopijo k opravljanju pravniškega državnega izpita (v nadaljnjem besedilu: izpit), ter vsebino in potek izpita.

2. člen

(program sodniškega pripravništva)

Program obsega obvezno usposabljanje na sodiščih, na kazenskopravnem področju lahko tudi na državnih tožilstvih, in obvezne oblike izobraževanja, ki so za sodniške pripravnike določene s tem pravilnikom.

3. člen

(obvezno usposabljanje na kazenskopravnem področju)

(1) Sodniški pripravnik se na kazenskopravnem področju usposablja tri mesece pod vodstvom sodnika mentorja na okrajnem ali okrožnem sodišču ali pod vodstvom državnega tožilca mentorja na okrožnem državnem tožilstvu, z območja posameznega višjega sodišča (v nadaljnjem besedilu: državno tožilstvo).

(2) V času usposabljanja pri mentorju iz prejšnjega odstavka opravi pripravnik v dogovoru z mentorjem določena dela in se seznanja z delom tudi na drugih oddelkih kazenskega sodstva na istem ali drugem sodišču ali na državnem tožilstvu. V okviru teh oblik usposabljanja:

1. lahko prisostvuje pri:

*Ministrstvo za pravosodje je dne 24. maja 2011 pripravilo neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu, ki obsega:

- Pravilnik o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 26/08),
- Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 40/09) in
- Pravilnik o spremembah Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 40/11).

- glavnih obravnavah ali sejah senata na mladinskem kazenskem oddelku,
- zaslišanjih obdolženca in zaslišanjih prič na preiskovalnem oddelku,
- celodnevni sejah zunajobravnavnega senata okrožnega sodišča,
- celodnevni sejah pritožbenega senata višjega sodišča;

2. se mora udeležiti seminarjev o naslednjih temah:

- delo državnega tožilca v kazenski zadevi,
- mladoletniško kazensko pravo;

3. mora opraviti kolokvij na temo izdelava osnutka kazenske odločbe prve stopnje.

(3) V skladu s programom lahko pripravnik, ki se usposablja na okrajnem sodišču, prisostvuje pri obravnavah na okrožnem sodišču ali opravlja določena dela na državnem tožilstvu, pripravnik, ki se usposablja na okrožnem sodišču, lahko prisostvuje pri obravnavah na okrajnem sodišču ali opravlja dela na državnem tožilstvu, pripravnik, ki se usposablja na državnem tožilstvu, pa lahko prisostvuje pri obravnavah na okrajnem ali okrožnem sodišču. «

4. člen

(obvezno usposabljanje na civilnopravnem področju)

(1) Sodniški pripravnik se na civilnopravnem področju usposablja pet mesecev pod vodstvom sodnika mentorja na področju:

- civilnega sodstva na okrajnem ali okrožnem sodišču,
- gospodarskega sodstva na okrožnem sodišču ali
- delovnega sodstva na delovnem sodišču prve stopnje.

(2) V času usposabljanja pri sodniku mentorju iz prejšnjega odstavka opravi pripravnik v dogovoru s sodnikom mentorjem določena dela in se seznanja z delom tudi na drugih oddelkih civilnega, gospodarskega ali delovnega sodstva na istem oziroma drugem sodišču iz prejšnjega odstavka. V okviru teh oblik usposabljanja:

1. lahko prisostvuje pri:

- celodnevni sejah pritožbenega senata višjega sodišča,
- zapuščinskih obravnavah in narokih v nepravdnih zadevah,
- celodnevni sejah pritožbenega senata višjega sodišča v gospodarskih zadevah,
- celodnevni sejah in obravnavah na delovnem sodišču prve stopnje;

2. se mora udeležiti seminarjev o naslednjih temah:

- organizacija in vodenje zemljiške knjige ter poslovanje s strankami skupaj z ogledom zemljiške knjige,

- dedno pravo in zapuščinski postopek,
- nepravdni postopki,
- postopki zaradi insolventnosti in postopki prisilnega prenehanja,
- kolektivno delovno pravo in kolektivne pogodbe,
- pravo socialne varnosti;

3. mora opraviti kolokvij na temo izdelava osnutka civilne odločbe prve stopnje, s področja sodstva na katero je razporejen.

(3) V skladu s programom lahko pripravnik, ki se usposablja na posameznem sodišču iz prvega odstavka tega člena, prisostvuje tudi pri obravnavah drugih sodišč iz prvega odstavka tega člena.

5. člen

(usposabljanje v upravnem sodstvu)

V času sodniškega pripravništva lahko pripravnik v dogovoru s sodnikom mentorjem prisostvuje pri celodnevni seji senata Upravnega sodišča Republike Slovenije.

6. člen

(izbirno usposabljanje)

Izbirno usposabljanje se opravlja po programu, ki ga določi organ oziroma institucija iz 15. člena Zakona o pravniškem državnem izpitu (v nadaljnjem besedilu: zakon).

7. člen

(namen usposabljanja)

(1) V okviru obveznega usposabljanja je treba sodniškemu pripravniku dati možnost, da se seznaní z uporabo pravnih predpisov in teoretičnega znanja iz posameznih pravnih področij iz 3. in 4. člena tega pravilnika pri praktičnem delu oziroma obveznih oblikah izobraževanja.

(2) Z izbirnim usposabljanjem je treba pripravnika pri praktičnem delu seznaniti z uporabo pravnih predpisov in teoretičnega znanja v okviru programa iz prejšnjega člena.

8. člen

(naloge sodniškega pripravnika)

(1) Sodniški pripravnik pridobiva znanja in se usposablja za samostojno delo tako, da:

- opravlja posamezne naloge pod vodstvom sodnika ali državnega tožilca mentorja ali pod vodstvom druge za izvedbo obvezne oblike izobraževanja določene osebe ter pri tem proučuje predpise in gradiva, ki so osnova za opravljanje posameznih nalog;

– spremlja obravnave, seje senatov, zaslišanja in druge naroke ter piše zapisnike po odredbi sodnika;

– pod pogoji iz 17. člena zakona opravlja posamezna dejanja na glavni obravnavi, seji senata in drugem naroku;

– izdeluje osnutke sodnih odločb in drugih sodnih pisanj;

– sodeluje v okviru strokovne službe za brezplačno pravno pomoč in pri izvrševanju programa dela sodišča ter opravlja druge naloge po odredbi predsednika višjega sodišča, predsednika sodišča in vodje oddelka, pri katerem se usposablja, ali sodnika mentorja oziroma druge osebe, določene za izvedbo obvezne oblike izobraževanja in za spremljanje njegovega dela;

– v času usposabljanja na kazenskopravnem področju na državnem tožilstvu sodeluje pri izvrševanju programa dela državnega tožilstva ter opravlja druge naloge po odredbi vodje državnega tožilstva, vodje oddelka, pri katerem se usposablja, ali državnega tožilca mentorja ali druge osebe, določene za izvedbo obvezne oblike izobraževanja in spremljanje njegovega dela;

– se udeležuje seminarjev, opravlja kolokvije in druge obvezne oblike izobraževanja s posameznih pravnih področij, v skladu z zakonom, tem pravilnikom in programom pripravništva.

(2) Pripravniku pri opravljanju nalog in usklajevanju obveznosti v okviru usposabljanja pomagajo sodnik in državni tožilec mentor, vodje oddelkov na sodiščih in državnih tožilstvih ter vodja pripravnikov.

9. člen

(mnenja in potrdila)

(1) Sodniški pripravnik o opravljenem delu pod vodstvom sodnika ali državnega tožilca mentorja pridobi pisno mnenje.

(2) Sodniški pripravnik o udeležbi na seminarjih iz 3. in 4. člena tega pravilnika pridobi potrdilo.

(3) O udeležbi na kolokvijih pridobi pripravnik potrdilo z oceno.

(4) Mnenje in potrdila iz prejšnjih odstavkov se sestavijo v skladu z navodilom, ki ureja sestavo mnenj o delu sodniškega pripravnika in potrdil o obveznih oblikah izobraževanja.

(5) Če iz mnenja oziroma potrdila izhaja, da pripravnik ni uspešno opravil dela ali obvezne oblike izobraževanja, je to delo oziroma obvezno obliko izobraževanja dolžan ponovno opravljati. Ponovno opravljanje dela ali obvezne oblike izobraževanja lahko poteka hkrati z drugim delom ali obvezno obliko izobraževanja pripravnika.

10. člen

(izvedba programa)

(1) Za izvedbo programa skrbi predsednik višjega sodišča. Predsednik višjega sodišča glede izvedbe usposabljanja na kazenskopravnem področju na državnem tožilstvu sodeluje z vodjo Strokovnega centra pri Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Strokovni center).

(2) Delo sodniškega pripravnika spremljajo oziroma vodijo sodniki mentorji, državni tožilci mentorji in druge osebe, ki jih določijo predsedniki sodišč in vodje državnih tožilstev oziroma vodje posameznih oddelkov, kamor je sodniški pripravnik razporejen.

(3) Izvajalce seminarjev in drugih obveznih oblik izobraževanja določi predsednik višjega sodišča v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju izmed sodnikov, predsednikov sodišč, vodij oddelkov in pravnih strokovnjakov za posamezna področja.

11. člen

(pristojnosti predsednika višjega sodišča)

(1) Predsednik višjega sodišča:

– pripravi program dela za posameznega sodniškega pripravnika za čas obveznega usposabljanja na sodišču in z njim seznanjeni sodniškega pripravnika ter predsednike sodišč, na katerih se bo sodniški pripravnik usposabljal;

– pri pripravi programa dela iz prejšnje alineje za čas obveznega usposabljanja na kazenskopravnem področju na državnem tožilstvu sodeluje z vodjo Strokovnega centra, ki s programom seznanjeni vodje državnih tožilstev, na katerih se bo sodniški pripravnik usposabljal;

– sodeluje s sodniki in drugimi osebami, določenimi za spremljanje dela sodniškega pripravnika in izvajanje obveznih oblik izobraževanja pripravnika, ter z njimi določa obseg, vrsto in razporeditev nalog sodniškega pripravnika;

– skrbi za seznanjanje pripravnikov z obveznimi oblikami izobraževanja in za zagotovitev pogojev za njihovo udeležbo pri teh oblikah;

– izmed sodniških pripravnikov določi vodjo sodniških pripravnikov, ki skrbi za obveščanje in usklajevanje izvrševanja nalog sodniških pripravnikov.

(2) Predsednik višjega sodišča lahko za nadzor nad obveznim usposabljanjem sodniškega pripravnika pooblasti predsednika okrožnega ali okrajnega sodišča, na območju katerega pripravnik opravlja večji del sodniškega pripravništva. Predsednik višjega sodišča lahko za nadzor nad obveznim usposabljanjem sodniškega pripravnika na državnem tožilstvu pooblasti vodjo državnega tožilstva, kjer se sodniški pripravnik usposablja.

(3) Obvezne oblike izobraževanja se lahko po predhodnem dogovoru predsednikov višjih sodišč za določeno obdobje pripravijo in izvedejo enotno in hkrati za sodniške pripravnike z območja dveh ali več višjih sodišč ali za vse sodniške pripravnike skupaj.

(4) Predsednik višjega sodišča v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju in Strokovnim centrom skrbi za izobraževanje sodnikov mentorjev in

državnih tožilcev mentorjev, pripravo gradiv za njihovo delo ter za usklajevanje in izvedbo enotnih oziroma skupnih obveznih oblik izobraževanja.

12. člen

(mentorji)

(1) Mentor, ki je sodnik mentor ali državni tožilec mentor, in druga oseba, določena za spremljanje dela oziroma izvajanje obveznih oblik izobraževanja sodniškega pripravnika:

- izdela del programa dela sodniškega pripravnika, ki bo izveden pod njegovim vodstvom;
- organizira in spremlja izvajanje dela programa, ki poteka pod njegovim vodstvom;
- na svojem področju izvaja kolokvije za sodniške pripravnike, ki se usposablajo pod njegovim vodstvom;
- opredeljuje vsebino in način izvedbe posamezne naloge;
- sproti preverja kakovost in pravočasnost opravljenih nalog ter opozarja sodniškega pripravnika na napake in pomanjkljivosti ter ga usmerja pri njegovem delu in študiju;
- pregleduje pripravnikova poročila o delu, izdaja mnenja in potrdila;
- izvaja nadzor nad usposabljanjem sodniškega pripravnika.

(2) Mentor iz prejšnjega odstavka lahko hkrati vodi usposabljanje največ treh sodniških pripravnikov. O izvajanju mentorstva pripravi mesečno poročilo o številu opravljenih mentorskih ur, ki je podlaga za obračunavanje dodatka za mentorstvo v skladu z 32.a členom Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/07 – uradno prečiščeno besedilo in 17/08).

13. člen

(druge obvezne oblike izobraževanja)

Za pridobitev pravice pristopa k opravljanju izpita na podlagi 19.a člena zakona mora posameznik opraviti naslednje obvezne oblike izobraževanja:

1. na civilnopravnem področju prisostvovati pri:

- vsaj treh glavnih obravnavah v pravnih zadevah na okrajnem ali okrožnem sodišču,
- vsaj enem naroku v nepravdnih zadevah,
- vsaj eni celodnevni seji pritožbenega senata višjega sodišča;

2. na kazenskopravnem področju prisostvovati pri:

- vsaj treh glavnih obravnavah na okrajnem ali okrožnem sodišču,

– vsaj eni celodnevni seji pritožbenega senata višjega sodišča;

3. se udeležiti seminarjev iz 3. in 4. člena tega pravilnika, predpisanih za sodniške pripravnike;

4. opraviti kolokvija na temo izdelava osnutka kazenske odločbe in izdelava osnutka civilne odločbe.

14. člen

(izvedba drugih obveznih oblik izobraževanja)

(1) Za usklajevanje in obveščanje o obveznih oblikah izobraževanja iz prejšnjega člena skrbi Center za izobraževanje v pravosodju, ki v sodelovanju s predsedniki višjih sodišč skrbi tudi za njihovo pripravo in izvedbo.

(2) Center za izobraževanje v pravosodju objavi informacije o posameznih obveznih oblikah izobraževanja in rok, do katerega se morajo kandidati prijaviti, na svoji spletni strani. Kandidate, ki se nanje prijavijo, obvesti o poteku in vsebini izobraževanja.

(3) Obvezne oblike izobraževanja iz prejšnjega člena se lahko po predhodnem dogovoru Centra za izobraževanje v pravosodju, predsednikov višjih sodišč in vodje Strokovnega centra ob upoštevanju števila prijavljenih kandidatov pripravijo in izvedejo skupaj in hkrati z obveznimi oblikami izobraževanja sodniških pripravnikov.

(4) Če se obvezne oblike izobraževanja ne izvedejo po prejšnjem odstavku, jih pripravi in izvede Center za izobraževanje v pravosodju. Izvajalce določi Center za izobraževanje v pravosodju v sodelovanju s predsedniki višjih sodišč izmed sodnikov, predsednikov sodišč, vodij oddelkov in pravnih strokovnjakov za posamezna področja. Minister za pravosodje z odredbo določi višino plačila v neto znesku za delo in povračilo stroškov izvajalcem obveznih oblik izobraževanja. Stroške izvedbe obveznih oblik izobraževanja po tem odstavku krije posameznik po ceniku, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije, na predlog ministra za pravosodje.

(5) Center za izobraževanje v pravosodju lahko zaradi boljše usposobljenosti kandidatov za opravljanje izpita izvede tudi dodatna neobvezna izobraževanja. Za izvedbo neobveznih izobraževanj se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.

14.a člen

(odsotnost ali odstop kandidata od opravljanja kolokvija)

(1) Če kandidat brez opravičenega razloga določenega dne ne pristopi k pisanju kolokvija na temo izdelava osnutka kazenske ali civilne odločbe, ali če brez opravičenega razloga odstopi, ko je že začel opravljati kolokvij, se šteje, da kolokvija ni opravil.

(2) Direktor Centra za izobraževanje v pravosodju kandidatu, ki iz opravičenih razlogov določenega dne ne pristopi k opravljanju kolokvija, ali kandidatu, ki iz opravičenih razlogov odstopi, ko je že začel opravljati kolokvij, na njegov pisni predlog z obvestilom določi nov rok za opravljanje kolokvija.

(3) Predlog iz prejšnjega odstavka mora biti vložen najmanj tri delovne dni pred datumom kolokvija, če ga iz posebej utemeljenih razlogov ni mogoče vložiti, pa takoj, ko razlogi prenehajo.

(4) Če se kandidat brez opravičenega razloga kolokvija določenega dne ne udeleži ali odstopi med opravljanje kolokvija, se mu že plačani stroški ne vrnejo.

15. člen

(potrdila)

(1) O udeležbi na obravnavah in drugih procesnih dejanjih ter seminarjih iz 13. člena tega pravilnika se pridobi potrdilo.

(2) O udeležbi na kolokvijih iz 13. člena tega pravilnika se pridobi potrdilo z oceno.

(3) Potrdila iz prejšnjih odstavkov se sestavijo v skladu navodilom, ki ureja sestavo mnenj o delu sodniškega pripravnika in potrdil o obveznih oblikah izobraževanja.

16. člen

(izpit)

(1) Izpiti se opravljajo v času od 1. 1. do 15. 7. in od 1. 9. do 31. 12. v posameznem letu. Pisni del izpita se ne opravlja v mesecu juliju, ustni del pa se ne opravlja v mesecu septembru.

(2) Vsi kandidati, za katere je določen izpitni rok v istem mesecu, opravljajo pisni del izpita istočasno. V primeru, da je zahtevo za opravljanje izpita vložilo večje število kandidatov, se lahko pisni del izpita opravlja večkrat mesečno. Ustni del izpita se opravlja v naslednjem mesecu po opravljenem pisnem delu.

(3) Razpored izpitnih rokov za posamezne mesece in predsednika ter člane komisije za posamezne izpite določi minister za pravosodje.

(4) Pisna naloga iz civilnega področja se opravlja praviloma vsak drugi ponedeljek v mesecu, pisna naloga iz kazenskega področja pa praviloma vsak drugi torek v mesecu. V primeru, da je zahtevo za opravljanje izpita vložilo večje število kandidatov, se lahko pisni nalogi opravljata katerikoli ponedeljek oziroma torek v mesecu.

17. člen

(pisna naloga)

(1) Nalogi pisnega dela izpita za posamezni mesec oziroma za posamezno skupino kandidatov, ki opravlja izpit istočasno, pripravita po dva člana državne komisije za pravniški državni izpit (v nadaljnjem besedilu: državna izpitna komisija), imenovana za civilno in kazensko področje.

(2) Člane komisije iz prejšnjega odstavka določi minister za pravosodje vnaprej za vsako skupino kandidatov, ki opravlja izpit istočasno, z letnim razporedom.

(3) Člani komisije iz tega člena ne morejo biti izpraševalci na ustnem delu izpita za kandidate, za katere so pripravili in ocenili pisne naloge.

(4) Pisna naloga za posamezno področje je pri pisnem delu izpita enaka za vse kandidate, ki izpit opravljajo istočasno.

(5) Pisno nalogo morata člana komisije pripraviti tako, da iz posameznih listin ni mogoče ugotoviti, za katero sodno zadevo gre.

(6) Če je za rešitev zadeve potrebno uporabiti določbe predpisa, ki ni naveden v seznamu pravnih virov in literature za izpit, mora biti nalogi priloženo njihovo besedilo.

18. člen

(ocenjevanje pisnega dela izpita)

(1) Člana državne izpitne komisije, določena za pisni del izpita, skupaj pregledata in ocenita vse naloge najpozneje pet delovnih dni pred koncem meseca, v katerem so bile izdelane, in jih vrnete predsedniku državne komisije za pravniški državni izpit iz drugega odstavka 21. člena zakona (v nadaljnjem besedilu: predsednik državne izpitne komisije). V primeru, da so se pisne naloge opravljale v več skupinah, morata člana komisije vsako skupino nalog pregledati in oceniti najkasneje deset delovnih dni pred opravljanjem ustnega dela izpita.

(2) Pred začetkom ustnega dela izpita izpraševalci pregledajo pisne naloge in se seznanijo z ocenami.

19. člen

(nadzor)

(1) Izvajanje določbe zakona o prepovedi posvetovanja v času opravljanja pisnega dela izpita stalno nadzorujeta dva zapisnikarja, ki ju določi minister za pravosodje. Udeležba na izpitu in potek izpita se opišeta v zapisniku pisnega dela izpita.

(2) Kandidat lahko izpitni prostor zapusti le z dovoljenjem glavnega zapisnikarja, ki zabeleži čas odsotnosti kandidata ter zapisnikarja, ki je kandidata v tem času nadziral.

(3) Kandidat med izpitom ne sme imeti pri sebi in ne sme uporabljati telekomunikacijskih naprav.

(4) Če kandidat med pisnim delom izpita ne ravna v skladu z zakonom, tem pravilnikom oziroma po navodilih zapisnikarjev, glavni zapisnikar o tem sestavi zapisnik in ga takoj posreduje predsedniku državne izpitne komisije.

(5) Predsednik državne izpitne komisije na podlagi zapisnika, pisne izjave in po potrebi zaslišanja kandidata in zapisnikarja, odloči ali sme kandidat nadaljevati izpit. Če odloči, da kandidat ne sme nadaljevati izpita, se šteje, da izpita ni opravil.

20. člen

(izpitna tajnost)

Tajnost izpitnega gradiva se varuje v skladu z zakonom in pravili o varovanju izpitne tajnosti na pisnem delu pravniškega državnega izpita, izdanih na podlagi 24.a člena zakona.

21. člen

(ustni del izpita)

(1) Ustni del izpita vodi in za njegov pravilen potek skrbi predsednik izpitne komisije za posameznega kandidata (v nadaljnjem besedilu: predsednik izpitne komisije).

(2) Naloge predsednika izpitne komisije opravlja predsednik državne izpitne komisije ali kot njegov namestnik član državne izpitne komisije, imenovan za področje ustavne ureditve, organizacije pravosodja in državne uprave ter temeljev pravne ureditve Evropske unije.

(3) Z ustnim delom izpita izpraševalci pri kandidatu preverijo sposobnost za samostojno opravljanje pravniških del na vseh področjih programa.

(4) Vsa vprašanja morajo izhajati iz praktičnih primerov in biti usmerjena v njihovo reševanje, tako da se lahko oceni sposobnost uporabe znanja, praktične izkušnje, sposobnost pravnega razumevanja in reševanja problemov, oblikovanja stališč in sprejemanja odločitev, sposobnost pravno-logičnega razmišljanja in argumentacije ter verbalne komunikacije.

22. člen

(potek ustnega dela izpita)

(1) Če sta obe pisni nalogi ocenjeni pozitivno, pristopi kandidat k ustnemu delu izpita.

(2) Ustni del izpita poteka po naslednjem vrstnem redu:

- kazensko materialno in procesno pravo,
- civilno materialno in procesno pravo,
- temelji gospodarskega prava,
- temelji delovnega prava,
- upravno pravo in upravni postopek ter upravni spor,
- ustavna ureditev, organizacija pravosodja in državne uprave ter temelji pravne ureditve Evropske unije.

(3) Predsednik izpitne komisije lahko iz utemeljenih razlogov spremeni vrstni red področij izpita.

(4) Predsednik izpitne komisije skrbi, da ima vsak član komisije potreben čas za preverjanje kandidatovega znanja, vendar najmanj dvajset minut, za področji kazenskega materialnega in procesnega prava ter civilnega materialnega in procesnega prava pa najmanj trideset minut.

(5) Na predlog člana izpitne komisije ali kandidata predsednik izpitne komisije odredi odmor, in sicer največ dvakrat po petnajst minut.

(6) Izpraševalci lahko z dovoljenjem predsednika izpitne komisije postavljajo kandidatu dodatna vprašanja iz področij drugih izpraševalcev.

23. člen

(zapisnik ustnega dela izpita)

(1) O ustnem delu izpita se vodi zapisnik.

(2) V zapisnik se vpiše potek izpita, postavljena vprašanja, ocene iz posameznih področij in uspeh izpita.

(3) Zapisnik podpišejo predsednik izpitne komisije, člani izpitne komisije in zapisnikar, ki ga z odločbo imenuje minister za pravosodje.

(4) Pisni nalogi sta prilogi k zapisniku.

24. člen

(razglasitev)

Predsednik izpitne komisije razglasi uspešnost izpita. Po razglasitvi in le v prisotnosti oseb iz tretjega odstavka prejšnjega člena seznanijo kandidata z ocenami s posameznih področij.

25. člen

(vsebina ustnega dela izpita)

Podrobnejša vsebina ustnega dela izpita je določena v prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

26. člen

(seznam pravnih virov in literature)

(1) Ministrstvo za pravosodje tekoče vodi seznam pravnih virov in literature, ki pomaga kandidatu za pripravo na izpit.

(2) Kandidatu je seznam pravnih virov in literature na voljo na sedežu in na spletni strani Ministrstva za pravosodje in se mu vroči skupaj s programom pripravništva, ki ga izda predsednik višjega sodišča.

(3) Če se pravna ureditev posameznih področij izpita spremeni ali dopolni, mora kandidat poznati vsebino novih predpisov, ki so bili objavljeni vsaj 60 dni pred dnem izdaje odločbe, s katero se dovoli pristop k izpitu.

27. člen

(potrdilo o opravljenem izpitu)

Kandidat prejme potrdilo iz 29. člena zakona v prostorih ministrstva za pravosodje na podelitvi za kandidate, ki so opravili izpit v istem roku.

28. člen

(obveščanje o opravljenem izpitu)

Ministrstvo za pravosodje zaradi zagotavljanja sprotnega in točnega oblikovanja prednostnih vrstnih redov iz 8. člena zakona ter zagotavljanja poslovanja sodne uprave po elektronski poti obvesti višja sodišča, da je kandidat opravil izpit. Pri tem navede kandidatovo osebno ime, datum in kraj rojstva, stalno ali začasno prebivališče in datum izpita.

29. člen

(plačilo izpita)

(1) Ministrstvo za pravosodje tri leta po opravljenem izpitu posameznikom izstavi račun za vrnitev stroškov izpita. Vrnitev stroškov so opravičeni posamezniki, ki ministrstvu za pravosodje v 60 dneh po izstavitvi računa izkažejo, da so izpolnili obveznost iz drugega odstavka 19.b člena zakona. Posameznikom, ki bodo želeli povrniti stroške izpita še pred potekom triletnega roka, ministrstvo za pravosodje izstavi račun v osmih dneh po prejemu njihove prošnje.

(2) Obveznost o vrnitvi stroškov izpita iz prejšnjega odstavka se določi v izreku odločbe o dovolitvi pristopa k izpitu. Če posameznik ne vrne stroškov izpita v 60 dneh po izstavitvi računa, se za vrnitev stroškov izpita opravi izvršba odločbe o dovolitvi pristopa k izpitu. Za izvršbo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

30. člen

(odsotnost ali odstop kandidata)

(1) Če kandidat brez opravičenega razloga določenega dne ne pristopi k opravljanju pisnega ali ustnega dela izpita, ali če brez opravičenega razloga odstopi, ko je že začel opravljati izpit, se šteje, da izpita ni opravil.

(2) Minister za pravosodje kandidatu, ki iz opravičenih razlogov ne pristopi k opravljanju pisnega ali ustnega dela izpita, ali kandidatu, ki iz opravičenih razlogov odstopi, ko je že začel opravljati izpit, na njegov pisni predlog in po predhodnem mnenju predsednika državne izpitne komisije z odločbo določi nov rok za opravljanje tega dela izpita praviloma pred izpitno komisijo v isti sestavi. Tako dovoljen pristop ne šteje za ponovitev izpita.

(3) Predlog iz prejšnjega odstavka mora biti vložen najmanj tri dni pred pisnim ali ustnim delom izpita, če ga iz posebej utemeljenih razlogov v tem roku ni bilo mogoče vložiti, pa takoj, ko razlogi prenehajo.

31. člen

(naloge Ministrstva za pravosodje)

Ministrstvo za pravosodje:

- spremlja in usklajuje delo državne izpitne komisije;
- skrbi za nemoteno in usklajeno delo izpitnih komisij, določenih za posamezne kandidate;

– najmanj enkrat letno skliče posvet predsednika, namestnikov predsednika in članov državne izpitne komisije ali jih na drugačen način seznanj z ugotovitvami o izvajanju zakona in tega pravilnika zaradi poenotenja kriterijev na izpitih;

– opravlja vsa strokovna in administrativno-tehnična dela za izpitno komisijo;

– zagotavlja sredstva za delo izpitnih komisij za posamezne kandidate, kot so plačilo za delo in povračilo potnih stroškov predsednika oziroma namestnikov predsednika in članov izpitnih komisij, povezanih z delom izpitnih komisij.

32. člen

(plačilo za delo in povračilo stroškov izpitne komisije)

Minister za pravosodje z odredbo določi višino plačila v neto znesku za delo in povračilo stroškov predsednikom in članom izpitnih komisij za posamezne kandidate in zapisnikarje.

Pravilnik o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 26/08) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen

(uporaba določb)

(1) Pripravniki, ki so začeli opravljati pripravništvo pred uveljavitvijo tega pravilnika, dokončajo pripravništvo po dosedaj veljavnih predpisih.

(2) Pripravniki, ki so se prijavi k izpitu pred uveljavitvijo tega pravilnika, opravijo izpit po dosedaj veljavnih predpisih.

34. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 86/03, 50/04 in 56/05).

(2) Določbe 18. člena Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 86/03, 50/04 in 56/05) se uporabljajo do uveljavitve pravil o varovanju izpitne tajnosti na pisnem delu pravniškega državnega izpita izdanih na podlagi 24.a člena Zakona o pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 83/03 – uradno prečiščeno besedilo in 111/07).

(3) Seznam pravnih virov in literature, ki ga vodi ministrstvo za pravosodje na podlagi 23. člena Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 86/03, 50/04 in 56/05), od uveljavitve tega

pravilnika šteje kot seznam pravnih virov in literature, ki ga vodi ministrstvo za pravosodje na podlagi 26. člena tega pravilnika.

35. člen **(uveljavitev)**

Ta pravilnik začne veljati 20. marca 2008.

Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 40/09) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pravilnik o spremembah Pravilnika o programu sodniškega pripravništva in pravniškem državnem izpitu (Uradni list RS, št. 40/11) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen 2. člena tega pravilnika, ki začne veljati 1. januarja 2012.

PRILOGA:

1. civilno materialno in procesno pravo
 - 1.1. civilno materialno pravo
 - 1.1.1. obligacijsko pravo – splošni pojmi (pravice, zahtevki, predmet, pravna dejstva), osebe civilnega prava (sposobnost, stanja, osebnostne pravice in njihovo varstvo), splošni del (opredelitev in razumevanje splošnih pojmov, temelji obligacijskih razmerij)
 - 1.1.2. obligacijsko pravo – posebni del (zlasti pravni posli obligacijskega prava)
 - 1.1.3. stvarno pravo (zlasti opredelitev in razumevanje pojmov stvarnega prava, pravice stvarnega prava in njihovo varstvo)
 - 1.1.4. družinsko pravo (zlasti opredelitev in razumevanje pojmov družinskega prava, zakonska zveza in družinska razmerja)
 - 1.1.5. dedno pravo (zlasti opredelitev in razumevanje pojmov in institutov dednega prava)
 - 1.2. civilno procesno pravo
 - 1.2.1. pravdni postopek in posebne vrste pravnega postopka

- 1.2.2. nepravdni postopki, zapuščinski postopek
- 1.2.3. izvršilni postopek in postopek zavarovanja
- 2. kazensko materialno in procesno pravo
 - 2.1. kazensko materialno pravo
 - 2.1.1. kazensko materialno pravo – splošni del (zlasti opredelitev in razumevanje splošnih pojmov, temelji splošnega dela kazenskega materialnega prava)
 - 2.1.2. kazensko materialno pravo – posebni del (kazniva dejanja po veljavni zakonodaji)
 - 2.2. kazensko procesno pravo (temeljna načela postopka, potek postopka, posebni postopki)
 - 2.3. izvrševanje kazenskih sankcij
 - 2.4. pravo o prekrških (materialno in procesno pravo o prekrških)
- 3. upravno pravo in upravni postopek ter upravni spor
 - 3.1. upravno pravo
 - 3.1.1. temeljni pojmi upravnega prava
 - 3.2. upravni postopek (zlasti temeljni pojmi, postopek, izvršba)
 - 3.3. upravni spor
 - 3.3.1. pristojnost in organizacija sodišč
 - 3.3.2. postopek v upravnem sporu
- 4. temelji gospodarskega prava
 - 4.1. statusno gospodarsko pravo
 - 4.1.1. temeljni pojmi
 - 4.1.2. statusnopravne značilnosti posameznih gospodarskih družb
 - 4.1.3. samostojni podjetnik posameznik, tiha družba
 - 4.1.4. statusne spremembe družb
 - 4.1.5. prenehanje družb
 - 4.1.6. gospodarske javne službe, zavarovalnice, banke, zadruga, zavodi, tuja podjetja
 - 4.2. postopki zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja (temeljni pojmi, prisilna poravnava, stečaj (vključno z osebnim stečajem in stečajem zapuščine), izbris iz sodnega registra brez likvidacije, prisilna likvidacija)
 - 4.3. pravo vrednostnih papirjev (pojem vrednostnih papirjev, menica, ček, druge vrste vrednostnih papirjev, opredelitev, sestavine, razpolaganje, dematerializacija vrednostnih papirjev, trgovanje z vrednostnimi papirji)
 - 4.4. varstvo konkurence
 - 4.5. pravo industrijske lastnine (temeljni pojmi, pridobitev in prenos pravic, sodno varstvo)
 - 4.6. gospodarske pogodbe
 - 4.7. gospodarski spori in izvršba v gospodarskih zadevah
 - 4.8. finančno poslovanje in plačilni promet

5. temelji delovnega prava in prava socialne varnosti
 - 5.1. delovno pravo
 - 5.1.1. pravni viri delovnega prava
 - 5.1.2. temeljni pojmi delovnega prava
 - 5.1.3. veljavna zakonska ureditev s področja delovnega prava
 - 5.1.4. sodelovanje delavcev pri upravljanju, položaj in pristojnost sindikata, pravica do stavke, pogoji za reprezentativnost sindikatov
 - 5.1.5. posebne vrste delovnih razmerij, značilnosti
 - 5.1.6. kolektivne pogodbe
 - 5.2. pravo socialne varnosti
 - 5.2.1. pokojninska in invalidska zavarovanja
 - 5.2.2. zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje
 - 5.2.3. pravo družinskih in socialnih prejemkov
 - 5.2.4. zavarovanje za primer brezposelnosti
 - 5.3. postopek pred sodišči za delovne spore in spore s področij socialne varnosti
 - 5.3.1. organizacija sodišč
 - 5.3.2. potek postopka

6. ustavna ureditev, organizacija pravosodja in državne uprave ter temelji pravne ureditve Evropske unije
 - 6.1. veljavna ustavna ureditev, temeljne človekove pravice in svoboščine
 - 6.2. organizacija pravosodja
 - 6.2.1. organizacija sodstva
 - 6.2.1.1.ustavno sodišče
 - 6.2.1.2. sodišča s splošno pristojnostjo
 - 6.2.1.3. specializirana sodišča
 - 6.2.2. organizacija državnih tožilcev
 - 6.2.3. organizacija državnega pravobranilstva
 - 6.2.4. organizacija odvetništva
 - 6.2.5. organizacija notariata
 - 6.3. organizacija državne uprave
 - 6.4. temelji pravne ureditve Evropske unije
 - 6.4.1 pravna narava in vrste aktov Evropske unije
 - 6.4.2 sodno varstvo v Evropski uniji